

КОРОТКИЙ ОГЛЯД ПРОГРАМИ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ МОМ В УКРАЇНІ

За оцінками МОМ, з 1991 року 260 000 українців постраждали від торгівлі людьми.

Програма протидії торгівлі людьми МОМ в Україні розпочала свою роботу в 1998 році з метою допомогти Уряду України та громадськості у зусиллях із протидії торгівлі людьми та забезпечення доступу постраждалих до допомоги та правосуддя.

Програма співпрацює з надійною мережею з понад 30 громадських організацій у всіх регіонах України у сфері адвокації, попередження торгівлі людьми, ідентифікації та надання допомоги постраждалим, моніторингу та оцінки.

Програма МОМ надала підтримку Уряду України в розвитку **національного законодавства та планів дії у сфері протидії торгівлі людьми**, створенні та зміцненні потенціалу Національного механізму взаємодії, що сприяє координації діяльності національних суб'єктів, які здійснюють заходи у сфері протидії торгівлі людьми, на всіх рівнях

У рамках Програми протидії торгівлі людьми МОМ співпрацює з **правоохоронними органами**, зокрема у напрямках вдосконалення кримінального переслідування торгівлі людьми, налагодження зв'язків із країнами транзиту та призначення, розбудови системи захисту свідків тощо

Із 2000 року МОМ надала **реінтеграційну допомогу більше ніж 16 600 постраждалих від торгівлі людьми**, зокрема юридичну, медичну, психологічну, а також допомогу сім'ї, професійне навчання та інші види підтримки залежно від індивідуальних потреб

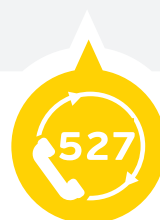

МОМ підтримує роботу **Медичного реабілітаційного центру**, що на сьогоднішній день надав безкоштовну комплексну й ефективну медичну допомогу **понад 3 800 постраждалих осіб**

У рамках програми МОМ зі зміцнення економічного потенціалу понад **1 100 реабілітованих постраждалих осіб** заснували свої мікробізнеси, створивши сотні нових робочих місць та виплативши десятки тисяч гривень податків до місцевих бюджетів

МОМ підтримує роботу **Національної гарячої лінії з протидії торгівлі людьми та консультування мігрантів 527**, яка щорічно отримує до 20 000 дзвінків

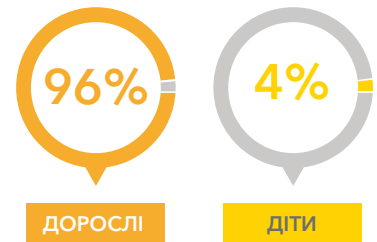

МОМ впроваджує різноманітні заходи з **попередження торгівлі людьми** серед уразливих груп населення: молоді, ВПО, безробітних, потенційних трудових мігрантів тощо, а також підтримує превентивну діяльність державних органів та громадських організацій, що працюють із групами ризику

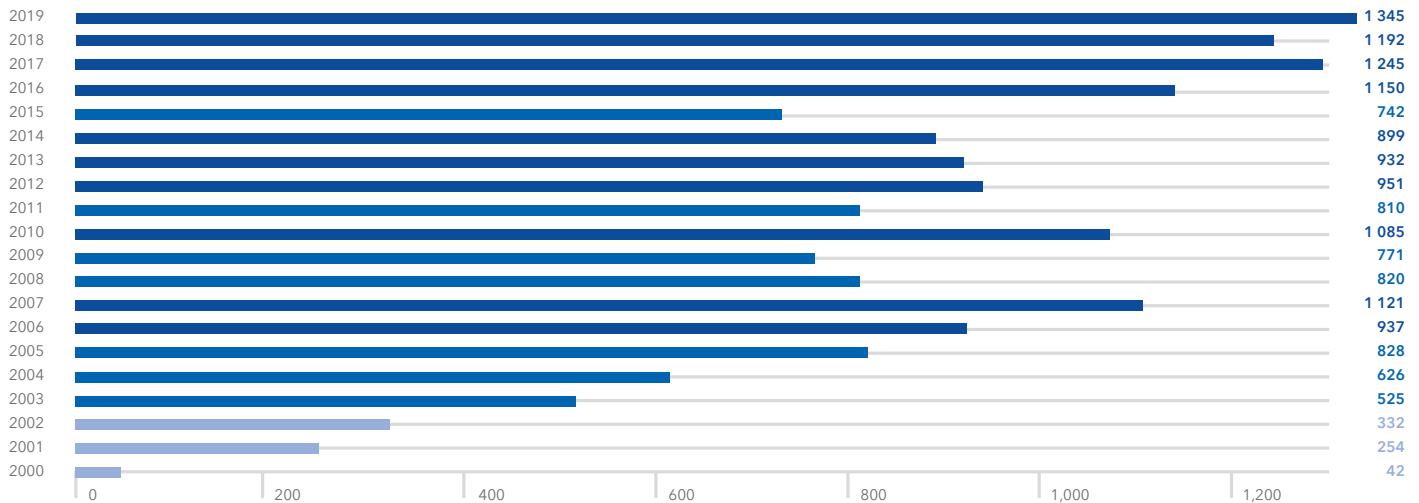

ТЕПЕРІШНІ Й КОЛИШНІ ДОНОРИ ПРОГРАМИ МОМ ІЗ ПРОТИДІЇ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ

ПОСТРАЖДАЛІ ОСОБИ, ЯКІ ОТРИМАЛИ ДОПОМОГУ ВІД МОМ

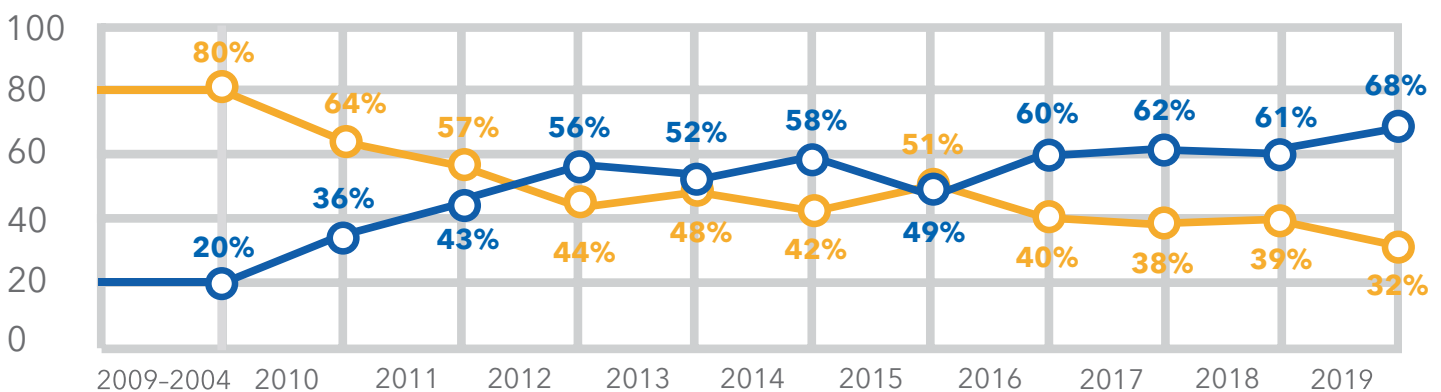
Кількість виявлених постраждалих осіб (2000 – 2019): 16 607

Форми експлуатації (2004 – 2019)

Форма експлуатації	2004-2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Сексуальна ¹	57%	34%	25%	13%	8,5%	5,8%	7,1%	4%	7%	7%	5,6%
Примусова праця ¹	39%	56%	71,1%	81%	89,4%	92,1%	91%	94%	91%	91,2%	93,3%
Змішана	3%	3%	0,7%	0,1%	0,1%	0%	0%	0,1%	0,1%	0,1%	0%
Примусове жебрацтво	1%	6%	2%	5,6%	1,5%	2,1%	1,8%	0,9%	1,3%	0,8%	0,7%
Інше ²	0,1%	1%	0,9%	0,3%	0,5%	0%	0,1%	1%	0,6%	0,9%	0,4%

Стать постраждалих осіб (2004 – 2019)

Жінки

Чоловіки

¹ Кількість спроб торгівлі людьми з метою сексуальної експлуатації:

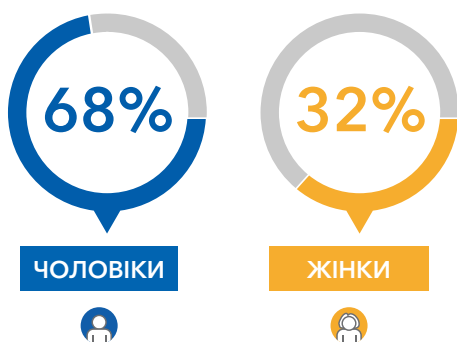
2019 – 37; 2018 – 44; 2017 – 58; 2016 – 33; 2015 – 39; 2014 – 21; 2013 – 31; 2012 – 11; 2011 – 21; 2010 – 27; 2009 – 32; 2008 – 20; 2007 – 41; 2006 – 31; 2005 – 58; 2004 – 21. Кількість спроб торгівлі людьми з метою трудової експлуатації: 2019 – 1; 2018 – 2; 2017 – 2; 2016 – 4; 2013 – 3; 2010 – 11; 2009 – 2; 2007 – 2.

² Зокрема 33 випадки втягнення в злочинну діяльність (включно з 6 спробами); 24 випадки та одна спроба незаконного вилучення органів та інше.

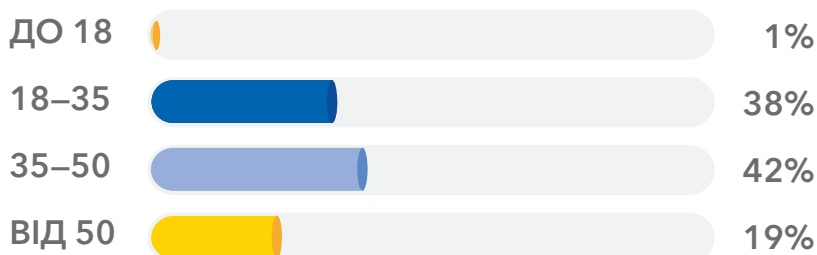
ПРОТИДІЯ ТОРГІВЛІ ЛЮДЬМИ В УКРАЇНІ: СТАТИСТИКА МОМ СТАНОМ НА 31 ГРУДНЯ 2019

У 2019 році МОМ виявила та надала допомогу 1 345 особам, які постраждали від торгівлі людьми та зазнали трудової і сексуальної експлуатації у 25 країнах, зокрема і в Україні.

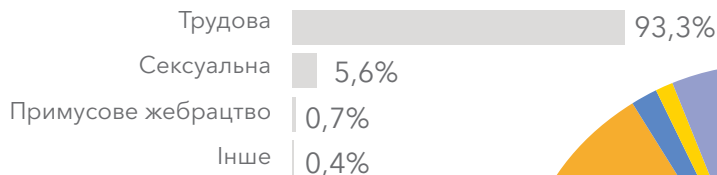
Стать постраждалих осіб

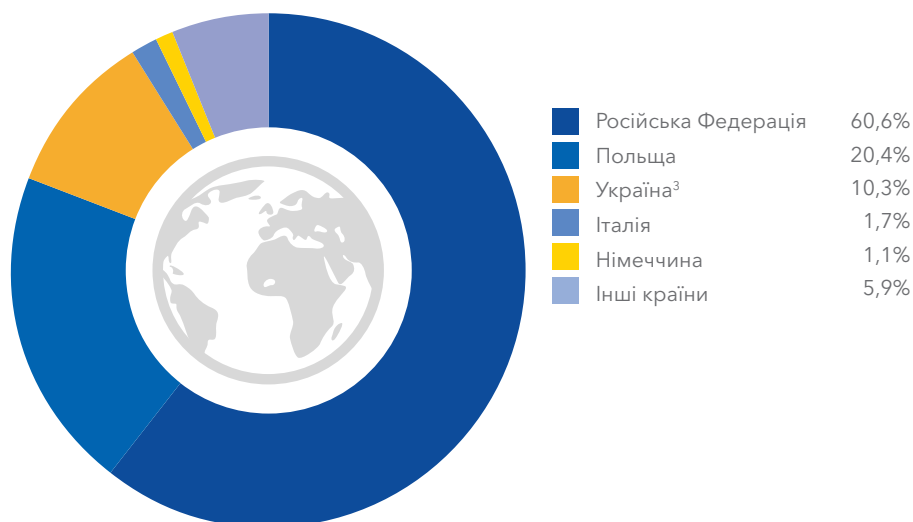
Вік постраждалих осіб

Форми експлуатації

Основні країни призначення у 2019

Походження

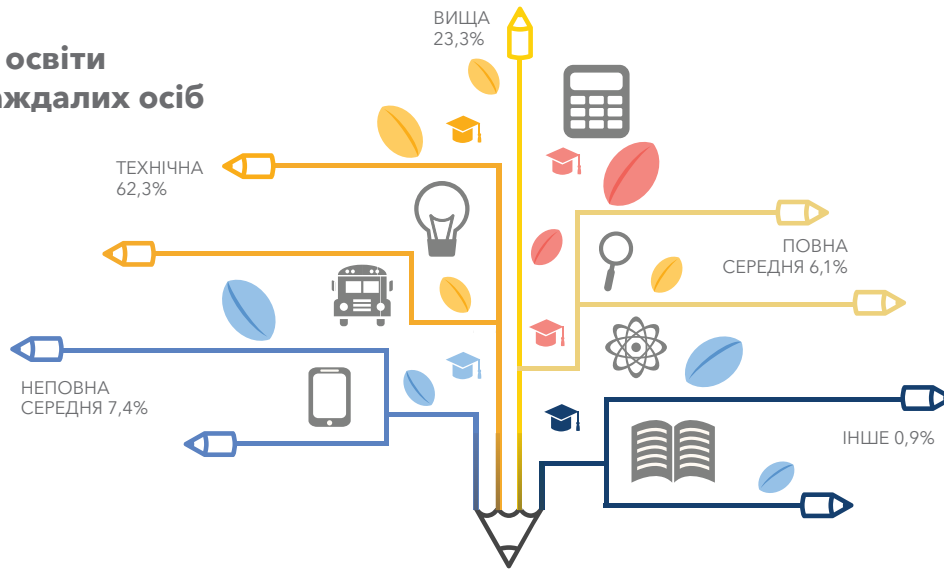

У 2019 році МОМ спостерігає тенденцію до збільшення випадків торгівлі людьми в країнах-членах ЄС, зокрема у Польщі, Італії, Німеччині, Швеції, Чехії та Угорщині. Серед країн, де найбільше хочуть знайти роботу українці, зростає привабливість Німеччини та Чехії, тоді як знизилася привабливість Російської Федерації.

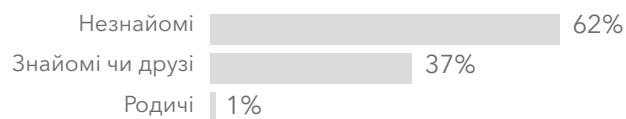
³ Включає громадян України та іноземних громадян, які постраждали від торгівлі людьми на території України

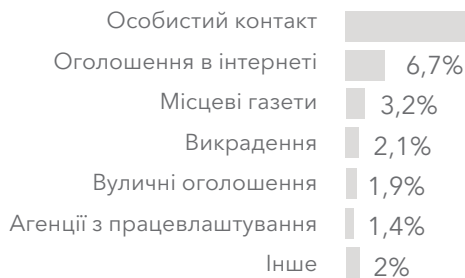
Рівень освіти постраждалих осіб

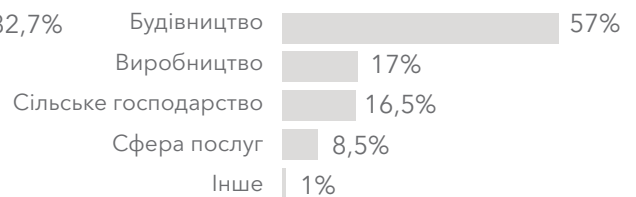
Зв'язок між постраждалою особою та вербувальником

Вербування

Примусова праця

Олександра

торгівля людьми з метою трудової експлуатації, Україна та Польща

Олександра* працювала кравчиною, але робота була низькооплачуваною, до того ж треба було піклуватися про доньку та літню матір. Після того як почався збройний конфлікт на сході України і її місто опинилося під контролем збройних формувань, Олександра втратила можливості для заробітку. Не маючи змоги прогледувати родину, жінка була змушена лишити доньку з бабусяю і вирушити до Києва, щоб знайти хоча б якусь роботу.

У столиці Олександра зустріла Антона, старого знайомого й земляка. Він сказав, що може влаштувати її офіціанткою в кафе свого друга, обіцяв добру зарплату, забезпечення житлом і харчуванням. Антон запропонував одразу ж поїхати разом до квартири, де буцімто мала жити Олександра, і пообіцяв показати їй нове місце роботи. Коли вони приїхали до квартири, Антон познайомив її з жінкою на ім'я Клавдія та поїхав. Олександра більше не бачила Антона. Клавдія забрала Олександрин паспорт і сказала, що та тепер житиме тут і надаватиме сексуальні послуги. Олександра була шокована і намагалася протестувати, але її побили охоронці, які також знаходились у квартирі. Олександра, як і решта шість жінок, котрих тут утримували, не могла виходити з квартири та перебувала під постійним наглядом. Якщо вона не виконувала наказів, її били та погрожували їй. Жінка не отримувала жодних грошей, що платили клієнти. Через кілька місяців Олександра вблагала хазяйку відпустити її хоча б побачитися з донькою. Клавдія погодилася, але за умови, що Олександра поїде попрацювати на місяць ще й у Польщу. Жінці зробили закордонний паспорт і пригрозили, що якщо вона намагатиметься дорогою втекти, то знайдуть її доньку. Після того як Олександра повернулася з Польщі до Києва, Клавдія повернула їй паспорт і дала трохи грошей на дорогу.

Олександра повернулася додому спустошеною. Вона була у відчаї. Звинувачувала себе за все, що з нею сталося, за те, що не здатна забезпечити родину. Якось подруга, котра знала про становище Олександри, розповіла про місцеву громадську організацію, що допомагає людям у схожих ситуаціях. Жінка подзвонила за номером, який їй дала подруга, і її включили до реінтеграційної програми MOM. Олександра отримала медичну і психологічну допомогу, допомогу для своєї родини, а також пішла навчатися на курси перукарів. А коли закінчила курси, для неї закупили професійний інструмент. Зараз Олександра працює перукаркою і рада, що може утримувати родину.

ТОРГІВЛЯ ДІТЬМИ: АНАЛІЗ СИТУАЦІЇ ТА ВИКЛИКИ

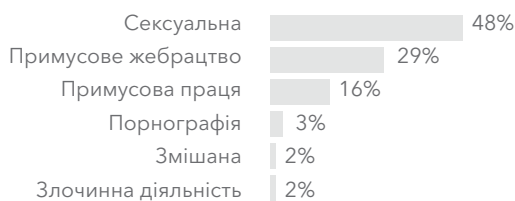
За даними соціологічного дослідження, проведеного на замовлення MOM, 66% уразливих дітей та молоді 13–20 років готові погодитися хоча б на одну пропозицію, що може призвести до втягнення в торгівлю людьми. Дослідження виявило, що неповнолітні, які перебувають в установах позбавлення волі та на обліку в центрах ювенальної пробації, безпритульні діти та учні професійно-технічних навчальних закладів є найменш поінформованими щодо ризиків потрапляння в ситуацію торгівлі людьми.

Із січня 2000 по грудень 2019 року MOM виявила та надала допомогу **690 постраждалим до 18 років**. З них 660 є громадянами України, 23 — Молдови, 3 — Російської Федерації, 1 — Киргистану, 1 — Нігерії, 1 — Афганістану та 1 — особа, громадянство якої не встановлено. Ще 112 дітей були ідентифіковані як висока група ризику та отримали реінтеграційну допомогу від MOM.

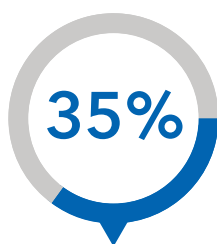
Постраждалі діти, які отримали допомогу від MOM

Форми експлуатації

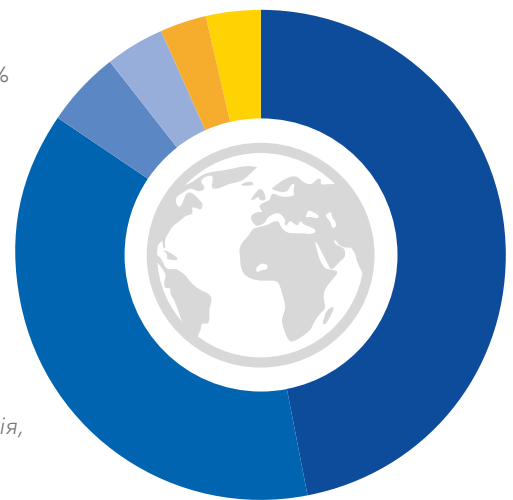
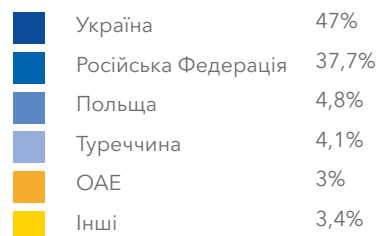
ДІВЧАТА

ХЛОПЦІ

Топ-5 країн призначення, з яких повернулися неповнолітні постраждалі

До інших країн призначення належать Молдова, Ізраїль, Чехія, Косово², Білорусь, Кіпр, Італія, Казахстан, Афганістан, Гвінея, Німеччина та Китай.

Ідентифікація дітей, постраждалих від торгівлі людьми, залишається проблемою, а наявна статистика є лише верхівкою айсберга. Діти мають обмежені можливості захистити себе та повідомити про вчинений проти них злочин, а отже часто залишаються невидимими для соціальних служб та кримінального правосуддя.

¹ Включно з однією спробою у 2018 році, 5 у 2017, 2 у 2016, 1 у 2015, 2 у 2013, 1 у 2012, 8 у 2011, 16 у 2010, 18 у 2009, 7 у 2008, 11 у 2007, 12 у 2006.

² Посилання на Косово мають розумітися в контексті резолюції 1244 (1999) Ради Безпеки ООН.